

Лекција 2**Веснина прича****Како бисмо реаговали да се то нама деси?**

Васпитни-образовни циљеви	Ученици постају свесни предрасуда и дискриминације у друштву Ученици могу да разумеју жртве дискриминације с њихове тачке гледишта. Ученици су способни да реагују у ситуацијама дискриминације.
Задаци	Ученици расправљају о случају дискриминације и пореде га са ситуацијом у сопственој земљи.
Наставна средства	Копија наставног листа 2.1. (са питањима) за сваког ученика.
Методe	Групни рад заснован на тексту.

Концептуално учење

Дискриминација је широко распрострањен начин понашања у друштву. Нису само појединци укључени у дискриминаторне поступке, већ и власти и разна тела (комисије). Час започиње истинитом причом о дискриминацији, што ученицима пружа могућност да размисле о свом властитом понашању.

Ток часа

Наставник може наглас да прочита копију наставног листа 2.1 или је ученици сами читају.

Веснина прича

Весна, Ромкиња, прича шта јој се десило:

У излогу једног бутика видела сам оглас за посао продавачице. Тражили су особу између 18 и 23 године. Ја имам 19, те сам стога ушла и упитала пословођу за посао. Она ми је рекла да се вратим за два дана јер се још није јавило довољно људи.

Долазила сам два пута и увек ми је говорила исто. Скоро недељу дана касније вратила сам се у продавницу. Оглас за посао је још био у излогу. Пословођа је била сувише заузета да би ме примила, речено ми је да је место попуњено.

Када сам изашла из продавнице, била сам толико узрујана да сам упитала своју пријатељицу, која није била Ромкиња, да ли би она отишла и питала за посао. Када је изашла, рекла је “ да су је замолили да дође на разговор у понедељак.”

Након што су сви ученици чули или прочитали причу, наставник дели ученике у групе од четворо или петоро и каже им да прокоментаришу следећа питања (наставни лист 2.1. садржи та питања); ако је наставник презентовао причу усмено, питања би требало да се испишу на табли или флипчарт табли:

1. Како бисте се ви осећали да се оно што се десило Весни деси вама? Како бисте реаговали да вам пријатељица каже да је она позвана на разговор за посао?
2. Шта мислите, зашто се пословођа понела на такав начин? Да ли сматрате да је ово био облик дискриминације? Ако јесте, зашто? Ако није, зашто?
3. Шта је Весна могла да уради по том питању? Да ли мислите да је могла да промени ситуацију? Шта су други могли да учине за њу?
4. Да ли очекујете да закон учини нешто по питању овакве ситуације? Шта?
5. Да ли би слично могло да се деси и у вашој земљи? Ако би, које би групе биле погођене?

Наставник, да би видео прву реакцију ученика, свакој групи поставља по једно питање, или ће групе кратко одговорити на више од једног питања.

Наставник саопштава ученицима да се Веснина прича заиста догодила пре више од десет година, те да је пословођа трговине касније, када је упитана зашто је тако поступила, рекла:

Одговор пословође

“Сматрала сам да би Весни било тешко да ради овде због удаљености коју би морала да пређе до посла сваки дан. Путовала би дванаест километара и мењала два аутобуса. Тешко је водити радњу ако особље стално касни. Радије бих запослила некога из овог краја, а особа којој сам дала посао је испуњавала све услове.“

Наставник каже ученицима да Европска конвенција о људским правима (члан 14) каже: „Уживање права и слобода предвиђених у овој Конвенцији обезбеђује се без дискриминације по било ком основу као што су: пол, раса, боја коже, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порекло, припадност некој националној мањини, имовно стање, рођење или неки други статус.“ Члан 2 Универзалне декларације о људским правима каже: „Сваком припадају сва права и слободе проглашене у овој Декларацији без икаквих разлика у погледу расе, боје коже, пола, језика, вероисповести, политичког или другог уверења, националног или социјалног порекла, имовине, рођења или других околности.“

Наставник затим пита ученике о значењу ових текстова у односу на Веснину ситуацију. На крају часа наставник исприча како се Веснина прича завршила у стварности.

Закључак Веснине приче

Весна је предала свој случај специјалном европском суду који спроводи законе о дискриминацији. Суд се сложио да је Весна дискриминисана. Још неколико људи који су живели далеко од продавнице било је на разговору. Девојка која је добила посао имала је само 16 година, била је белкиња и живела на истој удаљености од продавнице као Весна. Власник продавнице је Весни морао да исплати новац за повреду њених осећања.“

Ученици добијају задатак да напишу писмо пословођи продавнице или градоначелнику. Наставник им помаже да то ураде из њихове тачке гледишта, као и из угла Европског суда за људска права. Важно је да сви ученици виде писма како би се дискусија могла наставити и ван наставе.